

Prognoza cen podstawowych produktów rolno-żywnościowych

Rynek zbóż

W 2017 r. powierzchnia zasiewów podstawowych zbóż (po uwzględnieniu powierzchni zaoranej w wyniku strat zimowych) wyniosła 7 mln ha - o 3% więcej niż przed rokiem. Plony zbóż w 2017 r. były zbliżone do ubiegłorocznych i wynosiły ok. 4 t/ha, a zbiory (łącznie z kukurydzą, prosem i gryką) ponad 30 mln ton, wobec 29,8 mln ton w 2016 roku.

W ocenie ekspertów z Agencji Rynku Rolnego, w bieżącym sezonie spodziewane jest dalsze umiarkowane zwiększenie krajowego zapotrzebowania na zboża w wyniku rosnącego zużycia paszowego i przemysłowego. Ze względu na małe zapasy zbóż, przewidywany jest także niewielki wzrost krajowych zbiorów oraz duże zasoby ziarna w krajach WNP. Eksport zbóż z Polski w sezonie 2017/2018 może być znacząco mniejszy niż w poprzednim sezonie, w którym wolumen eksportu prawdopodobnie był rekordowy.

Import zbóż utrzymał się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego. W okresie lipiec 2016 - maj 2017 zaimportowano 1,3 mln ton ziarna zbóż. Znacząco zmniejszył się przywóz kukurydzy (o 59%) - do 231 tys. ton i owsa (o 72%) - do 5,3 tys. ton. Zwiększył się natomiast przywóz pozostałych zbóż podstawowych. Pszenicy zaimportowano 815 tys. ton - o 45% więcej niż w tym samym okresie sezonu 2015/2016, a jęczmienia 182 tys. ton - o 52% więcej. Łącznie z przetworami, przeliczonymi na ekwiwalent ziarna, import zbóż wyniósł 2,2 mln ton.

Jak wynika z danych, w wyniku dużego eksportu zbóż z Polski w sezonie 2016/2017 i niskiego poziomu zapasów krajowych, ceny pszenicy oraz żyta rosły od zakończenia żniw. W końcu sezonu, tj. w czerwcu 2017 r. były o 12% wyższe niż rok wcześniej i (według GUS) wyniosły odpowiednio 710 zł/t i 690 zł/t.

Czerwcowe prognozy wskazują na utrzymanie globalnych zapasów zbóż na wysokim poziomie i stabilizację na światowym rynku zbóż. W Unii Europejskiej, pomimo przewidywanych większych niż w poprzednim sezonie zbiorów, zasoby zbóż praktycznie nie ulegną zmianom z uwagi na mniejsze zapasy. W Polsce zasoby zbóż mogą być nieco mniejsze niż przed rokiem, gdyż przewidywany niewielki wzrost plonów nie zrekompensuje spadku zapasów. W efekcie do końca 2017 roku ceny zbóż w Polsce mogą być wyższe niż rok wcześniej. Uwzględniając aktualną i przewidywaną sytuację popytowo-podażową oraz wahania sezonowe, Zespół Ekspertów ds. Prognozowania Cen Podstawowych Produktów Rolniczych, powołany

przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego, ocenia, że do końca 2017 roku ceny pszenicy i żyta mogą kształtować się następująco:

Wyszczególnienie	J.m.	Grudzień
Pszenica ogółem	zł/t	650 - 690
Pszenica konsumpcyjna	zł/t	670 - 710
Żyto	zł/t	550 - 590

Rynek wieprzowiny

Mniejsza produkcja wieprzowiny i duży popyt na polską wieprzowinę zarówno ze strony krajów członkowskich (w tym zwłaszcza Niemiec), jak i spoza UE, sprzyjały wzrostowi cen trzody chlewnej również w Polsce. W czerwcu za 1 kg żywca wieprzowego producenci uzyskiwali średnio 5,61 zł - o 15% więcej niż w czerwcu 2016 roku. Poprawa relacji cen żywca wieprzowego do cen pasz przyczyniła się do wzrostu krajowego pogłowia świń. Na początku marca 2017 roku pogłowie trzody chlewnej w Polsce (wg GUS) liczyło 11,3 mln sztuk - o 7,6% (tj. o 797 tys. sztuk) więcej niż przed rokiem.

Zmiany w pogłowie zapowiadają także wzrost krajowej produkcji żywca wieprzowego w 2017 roku. Uwzględniając stan i strukturę pogłowia trzody chlewnej, IERiGŻ-PIB ocenia, że w pierwszej połowie 2017 roku krajowa produkcja żywca wieprzowego mogła być o ok. 3% większa niż w tym samym okresie 2016 roku i wynieść 1 245 tys. ton (973 tys. ton mpc).

W drugiej połowie 2017 roku jej wzrost może być jeszcze większy i wynieść około 6%. W efekcie, w całym 2017 roku produkcja żywca wieprzowego prawdopodobnie ukształtuje się na poziomie około 2 515 tys. ton (1 963 tys. ton mpc), wobec 2 410 tys. ton (1 880 tys. ton mpc) w 2016 roku.

Popyt zagraniczny sprzyja wzrostowi eksportu produktów wieprzowych z Polski. W okresie styczeń – maj 2017 roku z kraju wywieziono 306 tys. ton żywca, mięsa przetworów i tłuszczów wieprzowych (w ekwiwalencie tusz) - o 8% więcej niż przed rokiem. Zwiększyły się dostawy do głównych odbiorców asortymentu wieprzowego z Polski, tj. do Niemiec, Wielkiej Brytanii oraz Stanów Zjednoczonych.

Według oceny IERiGŻ-PIB, w drugiej połowie 2017 roku dynamika wzrostu cen prawdopodobnie ulegnie osłabieniu i w grudniu w 2017 roku ceny detaliczne mięsa wieprzowego mogą być o 1 - 2% wyższe niż przed rokiem. Jednak na skutek przewidywanej dalszej poprawy sytuacji dochodowej ludności, bilansowe spożycie mięsa wieprzowego w 2017 roku może utrzymać się na poziomie zbliżonym do szacowanego w 2016 roku. Przewiduje się, że z uwagi na sezonowe zmiany relacji podaży do popytu, w trzecim kwartale 2017 roku utrzyma się wzrost cen trzody chlewnej. We wrześniu br. ceny żywca wieprzowego w Polsce mogą być o 4 - 10% wyższe niż przed rokiem. W czwartym kwartale ceny ulegną sezonowemu obniżeniu, ale przy utrzymującym się popycie zagranicznym w grudniu br. mogą być o 1 - 9% wyższe niż rok wcześniej, pomimo większej krajowej produkcji.

Uwzględniając wahania sezonowe, zespół ekspertów ocenił, że **ceny skupu żywca wieprzowego do grudnia mogą kształtować się na poziomie 5,10 - 5,50 zł/kg.**

Rynek wołowiny i cielęciny

Zmiany cen płaconych polskim producentom są powiązane ze zmianami cen w innych krajach UE i z kursem euro. Cena polskiej wołowiny klasy R3, wyrażona w walucie unijnej, w czerwcu br. wyniosła 318,70 EUR/100 kg i była o 14% niższa niż średnio w UE oraz najniższa wśród liczących się unijnych

producentów i eksporterów wołowiny. W Polsce, w czerwcu 2017 roku (wg GUS) bydło ogółem (bez cieląt) skupowano przeciętnie po 6,23 zł/kg - o 2% drożej niż przed rokiem. Średnia cena młodego bydła ukształtowała się na poziomie 6,40 zł/kg - o 0,4% wyższym niż w czerwcu 2016 roku.

Wśród czynników wpływających na poziom cen skupu należy wymienić stan pogłowia oraz produkcję żywca wołowego. W grudniu 2016 roku krajowe pogłowia bydła ogółem liczyło 5 970 tys. sztuk - o 3,6% więcej niż przed rokiem. Najbardziej zwiększyła się liczebność młodego bydła w wieku 1 - 2 lat (o 6,9%) oraz cieląt poniżej 1 roku (o 6,2%), natomiast liczba krów nie uległa zmianie. Wzrost pogłowia młodego bydła świadczy o utrzymującym się zainteresowaniu mięsnym kierunkiem produkcji.

Polska wołowina jest konkurencyjna cenowo na rynku unijnym, co sprzyja wzrostowi eksportu tego mięsa z Polski. W okresie pierwszych pięciu miesięcy 2017 roku z kraju wywieziono 183 tys. ton żywca, mięsa oraz przetworów wołowych i cielęcych - o 4% więcej niż w analogicznym okresie 2016 roku. Spośród krajów UE, głównymi odbiorcami wołowiny z Polski były m.in. Włochy, Niemcy i Hiszpania.

W ocenie analityków ARR, w drugim półroczu 2017 roku import produktów wołowych i cielęcych może być większy niż w drugim półroczu 2016 roku. W efekcie w całym 2017 roku import produktów wołowych i cielęcych do Polski prawdopodobnie wzrośnie.

Według oceny IERiGŻ-PIB, jeżeli w drugiej połowie 2017 roku ceny wołowiny utrzymają się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego, konsumpcja tego mięsa może jeszcze wzrosnąć i osiągnąć poziom 2,0 kg na mieszkańca.

W związku z niewielkimi zmianami w relacji podaży do popytu, ceny wołowiny w UE, w trzecim i w czwartym kwartale 2017 r., prawdopodobnie będą stabilne. Uwzględniając wahania sezonowe, zespół ekspertów ocenił, że w okresie objętym prognozą ceny bydła ogółem i młodego bydła do grudnia mogą kształtować się następująco:

Wyszczególnienie	J.m.	Grudzień
Bydło ogółem	zł/kg	6,20 - 6,60
Młode bydło rzeźne	zł/kg	6,40 - 6,80

Rynek drobiu

Ceny skupu kurcząt brojlerów na początku 2017 r. utrzymują się na niskim poziomie. Niski poziom cen jest uwarunkowany dynamicznym wzrostem krajowej produkcji oraz ograniczonymi możliwościami sprzedaży poza UE. Krajowy rynek drobiu od lat charakteryzuje się znaczną dynamiką wzrostu produkcji, do czego przyczynia się przede wszystkim rosnąca sprzedaż zagraniczna. Produkcja drobiu ogółem w Polsce, w 2016 roku, osiągnęła poziom 3,2 mln ton (2,7 mln ton mpc.), a tempo wzrostu wyniosło 13%. Produkcja

kurcząt brojlerów wyniosła 2,7 mln ton - o 19% więcej, a indyków 460 tys. ton - o 2% więcej. Prognozuje się, że w 2017 roku produkcja będzie nadal rosła (do 3,4 mln ton), ale dynamika tego wzrostu będzie słabsza niż w 2016 roku i może wynieść 6 - 7%. Do spowolnienia dynamiki wzrostu produkcji drobiu w 2017 roku przyczynią się ograniczone możliwości zwiększenia eksportu oraz niska, zbliżona do wartości granicznych, opłacalność chowu drobiu rzeźnego.

Przewiduje się, że w całym 2017 roku tempo wzrostu eksportu wyniesie około 12%, a więc będzie wolniejsze niż w latach 2016 i 2015. Ostateczne wyniki krajowego eksportu drobiu w 2017 roku będą uzależnione m.in. od możliwości przywrócenia sprzedaży polskiego drobiu na rynki państw trzecich, które wprowadziły ograniczenia na import z Polski. Na wysokość sprzedaży zagranicznej, tak jak w latach poprzednich, będzie oddziaływać konkurencyjność cenowa polskiego drobiu na rynku unijnym.

Rosnąca w drugiej połowie 2017 roku produkcja żywca drobiowego na rynku krajowym, przy ograniczonych możliwościach sprzedaży zagranicznej, przyczyni się do utrzymania cen kurcząt brojlerów na względnie niskim, zbliżonym do ubiegłorocznego poziomie. Do września br. ceny kurcząt brojlerów mogły sezonowo wzrosnąć, ale w czwartym kwartale ulegną prawdopodobnie ponownemu obniżeniu.

Biorąc pod uwagę wahanie sezonowe, zespół ekspertów przewiduje, że **poziomy średnich krajowych cen skupu kurcząt brojlerów do końca grudnia będą kształtowały się na poziomie 3,00 - 3,20 zł/kg.**

Rynek mleka i produktów mleczarskich

Od początku 2017 roku ceny skupu mleka w Unii Europejskiej i w Polsce są względnie stabilne, ale znacząco wyższe niż rok wcześniej. Ceny mleka odtłuszczonego w proszku ulegają dynamicznym wahanom, a ceny masła od marca dynamicznie rosną. Na skutek mniejszej unijnej produkcji masła oraz rosnącego światowego popytu na ten tłuszcz (m.in. ze strony USA oraz krajów Bliskiego i Dalekiego Wschodu), w czerwcu i na początku lipca 2017 roku ceny unijne masła, w tym krajowe, osiągnęły historycznie najwyższy poziom. W Polsce zakłady mleczarskie, objęte monitoringiem Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW, w drugim tygodniu lipca 2017 roku masło w blokach zbywały po 21,51 zł/kg - o 61% drożej niż przed rokiem.

Mniejsza podaż masła w UE, przy niskim stanie zapasów tego tłuszczu, wpływa ograniczająco na jego wywóz. Analitycy ARR oceniają, że w 2017 roku, przy ograniczonej produkcji masła, jego eksport z Polski może być zbliżony od zrealizowanego w 2016 roku i wynieść 45 tys. ton. Jednocześnie przywóz może się ukształtować na poziomie 20 tys. ton.

Krajowe bilansowe spożycie mleka i jego przetworów w 2016 roku, według oceny IERiGŻ - PIB, wzrosło o 3% (o 6 litrów) - do 219 litrów na mieszkańca. Wzrost

ten był skutkiem niższych niż przed rokiem cen detalicznych artykułów mleczarskich oraz poprawy dochodowej ludności. W 2017 roku, przy wyższych cenach detalicznych produktów mleczarskich, przewidywana jest stabilizacja spożycia tego asortymentu.

Zespół ekspertów przewiduje, że jeśli do końca 2017 roku utrzyma się dobra koniunktura na światowym rynku mleczarskim, relatywnie wysokie ceny skupu mleka w Polsce, w drugim półroczu 2017 roku, mogą jeszcze nieco wzrosnąć.

Uwzględniając wahania sezonowe, przewiduje się do końca grudnia następujący poziom cen skupu mleka oraz cen zbytu przetworów mleczarskich:

Wyszczególnienie	J.m.	Grudzień
Mleko surowe	zł/hl	133,00 - 142,00
Masło w blokach	zł/kg	20,00 - 21,40
Odtłuszczone mleko	zł/kg	7,50 - 8,00

**Na podstawie materiałów z ARR
opracował Tadeusz Plichta**